

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

25 februari 2000

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Johan Malcorps, Patrick Lachaert, Bruno Tobback en Jos Bex –

**houdende wijziging van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de
bodemsanering met het oog op de instelling van buurtgebonden bodemsaneringsprojecten**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het geval van historische bodemverontreiniging wordt terecht van de eigenaars verwacht dat ze kunnen aantonen dat ze "onschuldige eigenaars" zijn. De voorwaarden daartoe worden bepaald in paragrafen 2 en 3 van artikel 31 van het bodemsaneringsdecreet. Die criteria zijn afgestemd op vormen van geïsoleerde verontreiniging, waarbij één of meerdere percelen grond, die eigendom van eenzelfde eigenaar zijn of door eenzelfde persoon worden gebruikt, verontreinigd blijken te zijn en de verantwoordelijkheid daarvoor moet worden vastgelegd. Als het echter gaat om meer collectieve problemen die bijvoorbeeld ontstaan als verschillende gronden of zelfs zo goed als alle gronden in eenzelfde wijk of buurt verontreinigd blijken te zijn, en als zo goed als zeker is dat die verontreiniging in het verleden op éénzelfde bron is terug te voeren, dan is de perceelsgewijze aanpak van het probleem en het vaststellen van de verantwoordelijkheid per perceel veel te omslachtig. Mensen die al zwaar aangeslagen zijn door het feit dat op hun grond historische verontreiniging wordt aangetroffen en die zich zorgen maken over de eventuele gevolgen voor hun gezondheid of die van hun kinderen, worden daarbovenop nog eens in de onzekerheid gelaten of ze het statuut van onschuldig eigenaar zullen verwerven of misschien ook nog eens zullen opdraaien voor de kosten van de sanering van de verontreiniging waar zij zelf in het geheel niet verantwoordelijk voor zijn. In dit soort gevallen kunnen de ambtenaren van OVAM enkel verwijzen naar de inhoud van paragrafen 2 en 3 van artikel 31 van het bodemsaneringsdecreet. Nochtans is het in gevallen als deze overduidelijk dat alle mensen in feite voldoen aan die bepalingen. De vraag of men al dan niet weet had kunnen hebben van vroegere verontreinigende activiteiten op de gronden die men op een gegeven moment verwierf, wordt uiteindelijk zuiver speculatief : moest men op de hoogte zijn van bepaalde geruchtestromen ?

Zelfs in gevallen van collectieve verontreiniging kunnen mensen volgens de letter van de wet in de huidige stand van zaken niet automatisch het statuut van onschuldige eigenaar krijgen. Daardoor moet er een omslachtige bureaucratische procedure opgezet worden met een perceelsgewijze benadering, waarbij elke eigenaar apart moet bewijzen dat hij of zij onschuldige eigenaar is. In feite is die situatie vrij absurd. De vraag is dan ook of voor dit

soort gevallen niet een meer overkoepelende aanpak nodig is. In dit voorstel spreken we daarom van een buurtgebonden bodemsaneringsproject, waarbij de enge perceelsgewijze benadering verlaten wordt en alle dossiers die te maken hebben met dezelfde bron van historische verontreiniging, gebundeld worden, zodat de bureaucratische rompslomp voor de mensen tot een minimum beperkt wordt.

Deze ingreep heeft bovendien als gevolg dat men zich bij OVAM kan concentreren op het opsporen van de echte verantwoordelijken, de oorspronkelijke verontreinigers of degenen die wel op de hoogte waren of hadden moeten zijn, zoals bijvoorbeeld de overheden verantwoordelijk voor het toestaan van een bepaalde verkavelingsvergunning of de verkavelaar/immobiliënmaatschappij.

Bij uitbreiding kan eenzelfde redenering toegepast worden op vormen van meer recente verontreiniging van externe oorsprong, die dus buiten de gronden ontstaan van een groep van mensen die door de verontreiniging getroffen worden. Bijvoorbeeld in gevallen van acute grondwaterverontreiniging van externe oorsprong die een hele buurt treffen. Dat zal veeleer uitzonderlijk zijn. Maar als een dergelijk geval zich voordoet, kan eenzelfde collectieve procedure overwogen worden.

Het is echter geenszins de bedoeling met de collectieve aanpak van saneringsproblemen een vrijbrief te geven aan eigenaars die wellicht toch schuld hebben aan de verontreiniging of die bewust gespeculeerd hebben op het verontreinigde karakter van hun ondergrond. Vandaar dat de OVAM bij de afbakening van buurtgebonden bodemsaneringsprojecten gebonden blijft aan de criteria die gehanteerd worden in de paragrafen 2 en 3 van artikel 31. Alleen gaan we ervan uit dat men in het geval van collectieve problemen een eigen afweziging kan maken alvorens alle eigenaars individueel tot een omslachtige bewijsvoering te dwingen.

Johan MALCORPS

Patrick LACHAERT

Bruno TOBBACK

Jos BEX

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering wordt aan artikel 2, gewijzigd bij decreet van 26 mei 1998, een 20° toegevoegd, dat luidt als volgt :

"20° buurtgebonden bodemsaneringsproject : een project van sanering van verontreinigde gronden waarbij gelijklopende maatregelen worden uitgewerkt voor een groep van verontreinigde gronden gelegen in dezelfde buurt of binnen een bepaalde omtrek en waarvan vaststaat of geredelijk kan worden aangenomen dat de verontreiniging eenzelfde oorprong heeft.".

Artikel 3

In hetzelfde decreet wordt aan artikel 31, gewijzigd bij decreet van 26 mei 1998, een § 5 toegevoegd, die luidt als volgt :

"§ 5. De OVAM kan een groep van verontreinigde gronden gelegen in eenzelfde buurt of binnen een bepaalde omtrek, afbakenen en voor deze gronden een buurtgebonden bodemsaneringsproject opzetten, zoals bedoeld in artikel 2.

Eigenaars of gebruikers van gronden waarvoor een buurtgebonden bodemsaneringsproject wordt opgezet, dienen niet over te gaan tot bodemsanering en zijn vrijgesteld van de in §§ 2 en 3 bedoelde bewijsvoering.

Bij het afbakenen van het buurtgebonden bodemsaneringsproject dient OVAM de criteria vermeld in §§ 2 en 3 te respecteren.".

Johan MALCORPS
Patrick LACHAERT
Bruno TOBBACK
Jos BEX
